

חוקת

Choekat - 'Verordening' - 5785

Torah: Bemidbar 19:1-22:1.

Haftara: Rechters 11:1-33.

Brit Chadasha: Matt. 21:1-17.

De sidra Choekat begint met een beschrijving van het rituele slachten en offeren van de rode koe – para adoema – door Eleazar, de qohén en met een beschrijving van de rituele reiniging van degenen die een lijk hebben aangeraakt. En meer;

- Mirjam sterft. Er is geen water en deze keer slaat Moshé op de rots, terwijl hij moet spreken.
- De koning van Edom wil het volk niet door laten.
- Aharon sterft op de berg Hor en wordt opgevolgd door zoon Eleazar.
- De koning van Harad, de Kanaäniet, valt Israël aan maar verliest zijn steden
- Moshé moet een koperen slang maken, zodat niet het hele volk sterft.
- Sichon en Og vallen het Godsvolk aan maar verliezen hun land aan de Israëlieten.

Een sprong in de tijd.

De wet van de rode vaas wordt door de geleerden als de meest onbegrijpelijke gezien in de Torah.

Het werd een klassiek voorbeeld van een *chok*, een 'verordening' of 'wetsvoorschrift', vaak begrepen als een wet zonder reden, of in elk geval zonder een reden die we kunnen begrijpen.

Het was, zo zei men, zelfs een wet die koning Salomo, de wijste onder de mensen, niet kon begrijpen, want in Prediker 7:23 staat;

“Dit alles heb ik met wijsheid onderzocht. Ik zei tegen mijzelf: Laat ik de wijsheid zoeken, maar ze bleef ver weg.”

Deze inzetting is echter niet alleen voor de Israëlieten, maar ook voor de vreemdelingen die bij hen waren. (Num. 19:10)

Sommige rabbijnen denken dat er iets buitengewoons gebeurt tussen de vorige parasha 'Korach' en de parasha 'Choekat'. Namelijk 'een sprong in de tijd'.

In hoofdstuk 18 lezen we over de opstand van Korach, in het tweede jaar van de woestijnreis.

In Numeri 19 naderen we plotseling het einde van de reis.

Zonder aankondiging gaat het verhaal 38 jaar vooruit.

Bijna een hele generatie is gestorven in de woestijn. Bijna 40 jaar lang hebben de mensen die Egypte verlieten geleefd met het besef dat ze hun bestemming niet zouden bereiken. (Num. 14:29)

Een teken van het verstrijken van de tijd lezen we in 20:1; Mirjam sterft.

Net zoals ze er was bij het begin, zo markeert haar dood nu het begin van het einde van de geschiedenis van die generatie.

Parasha Choekat gaat eigenlijk over sterfelijkheid. Al de Israëlieten die als slaaf gediend hadden in Egypte, moesten worden begraven in de woestijn.

Nu komt deze verordening van reiniging.

Een pijnlijke waarheid; ook de drie leiders zullen sterven, ook Moshè, Aharon en Mirjam waren ook maar mensen en er komt een ander soort leiderschap die het volk over de Jordaan moet leiden en de verantwoordelijkheid van de vrijheid moet leren.

Rabbi Tarfon heeft dit in Mishna Avot 2:16 zo gezegd;

“Het is niet aan jou om de taak te voltooien, maar je bent ook niet vrij om ervan af te zien.”

Met beide voeten op de grond.

Er is nog iets moois te ontdekken in de Hebreeuwse tekst.

De geslachte koe werd geheel verbrand en de priester moest cederhout, hysop en karmozijn in het vuur gooien. Het Hebreeuwse woord voor koe is para en heeft woordverband met farao.

Is dit wellicht symbolisch voor de jonge generatie om definitief af te rekenen met Egypte in hen?

Cederhout - *eetz erez* - werd toegevoegd omdat het een symbool van trots is; een ceder groeit recht omhoog, werd veel gebruikt bij paleizen en tempels.

Hysop -*ezov*- (vaak verkeerd vertaald met majoraan) omdat het een geurende laag groeiende plant is, is symbolisch voor nederigheid. Hysop werd ook gebruikt om het bloed van het Pèsachoffer aan de deurposten en de bovendorpel te smeren.

Dan wordt nog karmozijn of scharlaken -*shaniy thola'ath*- toegevoegd. (scharlaken worm)

Dit is het insect 'coccus ilicis'; het uitgedroogde lichaam van het vrouwtje levert de kleurstof waarvan de verfstof wordt gemaakt die wordt gebruikt om een scharlaken kleur te geven aan de stof.

In Jesaja 1:18 vergelijkt G'd de kleur van zonde met de kleur van scharlaken.

Psalm 22:6 beschrijft zo'n worm en geeft ons het beeld van de lijdende Knecht. (Jes. 52:12-53:12)

De as, waarin *trots*, *nederigheid* en *zondigheid* worden gecombineerd, wordt vervolgens met water gemengd dat gaat worden gebruikt voor het reinigingsritueel.

Sforno ziet het zo; de kracht die wordt geassocieerd met de rode koe trekt de zondaar weg van het kwaad dat wordt veroorzaakt door de trots en zet hem of haar weer met beide voeten op de grond.

Ontzondigen op de derde en zevende dag (vers 12) is voor de gelovige een hint naar de opstanding van

Jeshûa op de derde dag. De zevende dag horen we Torah en leren we deze dag te bewaren en te onderhouden.

Om zo weer recht op de nieuwe week te bewandelen.

Zekerheid claimen met tragische gevolgen.

Jiftach/Jefta, een krijgshaftig man, verwekt door zijn vader Gilad/Gilead bij een hoer, had daardoor geen recht op een erfdeel en werd een verstoteling.

Hij ging wonen in Tov en sloot zich aan bij meerdere avonturiers die daar woonden.

Toen de oorlog uit was gebroken wilden de oudsten van Gilad Jiftach graag als aanvoerder terug halen.

Na wikken en wegen gaat hij mee, geeft geschiedenis les aan de vijandelijke volken en krijgt de *Ruach Adonai* en trekt door heel Gilad en Menashè. (11:29) Vervolgens legt hij een gelofte af, dat is een plechtige belofte aan de Eeuwige, om zo de gunst te krijgen van de Eeuwige.

Bij winst op de Ammonieten zal hij het eerste wat hem bij thuiskomst tegemoet komt, als brandoffer aan de Eeuwige opdragen.

Als hij na de overwinning thuiskomt in zijn woonplaats Mitspa, komt zijn dochter hem als eerste tegemoet....Jiftach wilde zo zeker van de overwinning zijn, die al gegarandeerd was door het schenken van de Ruach van G'd.

In essentie leert deze geschiedenis ons dat we zorgvuldig moeten nadenken over onze woorden en daden, dat we G'ds wil moeten zoeken is alle aspecten van het leven en dat we moeten streven naar een liefdevolle en verstandige manier van leven naar G'd en onze naaste. (Marc.12:29-34)

Men kan voor elk moment bidden, maar we hebben ook onze eigen verantwoordelijkheid.

Hoe het met de dochter is afgelopen, weten we niet uit het boek Rechters.

Wel weten we dat mensenoffers door de Torah verboden waren. (Lev. 18:21; 20:2-5; Deut.12:31)

De Midrash geeft haar de naam Tannot welke naam verwijst naar *gebruiken of tradities* en noemt haar een heldin die symbool staat voor gehoorzaamheid en plicht.

Ze bleef, zo is de veronderstelling, haar leven lang maagd en deed dienst in de tempel.

Hosanna; de Koning op een ezel.

Wat hadden wij gedacht? Een gouden koets met veel paarden ervoor?

Een koning hoog te paard, trots en laatdunkend neerkijken op het gepeupel?

Nee, op een ezel, zoals Zachariah in 9:9 had voorgezegd, wat symbool staat voor nederigheid en vrede.

Hij was de dienstknecht Jeshûa, – *Hij die redt* – toegezongen; Hoshiah'na – *red ons*.

Wisten ze dat Hij het was? De ezel was een symbool van koninklijke waardigheid.

Toen kwam Hij op een ezel straks in de wolk van de Eeuwige, de Shechinah.

Zelfs met strak zomerse blauwe luchten kunnen we Hem verwachten.

En dat is geen gok, maar nabije profetie. Baruch haba beshem Adonai.

Fêdde

Bronnen; De Studie Bijbel; J. Sacks – Numeri; Owadja Sforno – commentaar op Bemidbar 19; Beth Yeshua – A'dam; en mijn eigen gedachten.